

MEMO-2

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Elst, 30 november 2021

Onderwerp: Inventarisatie luchtmissies en luchtkwaliteit in Nijmegen West. SLA.

Maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van grofstof en fijnstof in Nijmegen.

1. Probleemstelling

De provincie Gelderland heeft in 2007 Buro Blauw opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren waaruit moet volgen welke bedrijven in welke mate een bijdrage leveren aan de grofstof- en fijnstofbelasting in Westervoort. Van Dalen heeft een jaaremissie van 12,7 ton grofstof respectievelijk 2,3 ton PM₁₀. Heijting heeft een jaaremissie van 3,9 ton grofstof respectievelijk 2,1 ton PM₁₀. In de besluitvorming bij de milieuvergunning is toen vooral getoetst aan de luchtkwaliteit, de grenswaarde voor PM₁₀. De invloed van de beide bedrijven op de stofmissie is op veel honderden meters afstand meetbaar.

Zandwinning Beuningseplas in Weurt heeft een jaaremissie aan fijnstof vanaf de voorraadhoppen en het terrein van circa 3,3 ton PM₁₀.

Uit Emissieregistratie kan worden afgeleid dat puntbronnen bij industrie meestal een beperktere bijdrage aan fijnstof hebben. De ARN heeft een jaaremissie van 1,3 ton PM₁₀ via de schoorstenen.

Puinbreekinstallaties zijn dus grote stofbronnen. Een deel van dit stof is bovendien respirabel kwarts^{1,2}. Het is op de eerste plaats een Arbo-probleem. Op 19 mei 2021 is Siliciumdioxide – respirabel kwarts, cas-nr: 14808-60-7 opgenomen op de ZZS-lijst.

De inspectie SZW en ook veel Arbodiensten hanteren de volgende vuistregel: Als er zichtbaar stof vrijkomt bij het bewerken van steenachtig materiaal, dan wordt de grenswaarde voor kwartsstof overschreden. De Arbo-grenswaarde voor respirabel stof (fijn stof dat doordringt in de longen) is 3 mg/m³. Voor respirabel kwartsstof is dit 0,075 mg/m³.

2. Kader voor de opslag en bewerking van stuifgevoelige goederen

Het huidige kader voor de beoordeling van de opslag en bewerking van stuifgevoelige goederen is paragraaf 3.4.3 van het Activiteitenbesluit (Ab) en de Activiteitenregeling (Ar).

In artikel 3.32 van het Ab is bepaald dat bij goederen die in de buitenlucht zoveel mogelijk wordt voorkomen dat stofverspreiding optreedt die op een afstand van meer dan 2 meter van de bron met het blote oog waarneembaar is.

In artikel 3.38 van het Ab is bepaald, dat het opslaan en mengen van goederen behorend tot stuifklassen S1 of S3 van bijlage 3 plaats vindt in gesloten ruimtes.

In artikel 3.49 van de Ar is een nadere uitwerking van artikel 3.32 Ab en heeft betrekking op het bevochtigen van de goederen en het toepassen van een nevelgordijn.

Het toekomstige kader over het opslaan van goederen is de Omgevingswet en paragraaf 4.104 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving³.

¹ <https://www.inspectieszw.nl/binaries/inspectieszw/documenten/rapporten/2013/03/15/veilig-en-gezond-werken-in-de-afvalrecycling/Veilig-en-gezond-werken-in-de-afvalrecycling.pdf>

² <https://www.inspectieszw.nl/actueel/nieuws/2013/04/22/naleving-regels-veilig-werken-mobiele-puinbrekers-onder-maat>

³ <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/publish/pages/179195/bal-stb-versie-geconsolideerd-25-2.pdf>

In artikel 4.1065 van het BAL is bepaald dat met het oog op het beperken van emissies in de lucht goederen ingedeeld in stuifklassen S1 tot en met S4 worden opgeslagen en gemengd in een gesloten ruimte. Bijlage IV van het BAL bevat een indeling van goederen in stuifklassen S1 tot en met S5. In de toelichting bij dit artikel in het BAL is het volgende aangegeven:

"In overeenstemming met het Europese referentiedocument (BREF) voor de beste beschikbare technieken voor op- en overslag maakt dit artikel geen onderscheid naar stuifklassen. De hoofdregel is dat alle stuifgevoelige stoffen in gesloten ruimten worden opgeslagen. Dit is een wijziging ten opzichte van het Activiteitenbesluit milieubeheer".

Het criterium van het zoveel mogelijk voorkomen van zichtbare stofverspreiding uit de voormalige NeR en artikel 3.32 van het Activiteitenbesluit komt hiermee dus te vervallen.

Deze wijziging van het kader kan voor diverse bedrijven in Gelderland grote gevolgen hebben omdat bodemas, houtsnippers met een vochtgehalte van 44%, grond, hoogovenslakken, diverse soorten ijzererts, kolen, schroot, sintels en zand volgens bijlage IV bij de artikelen 4.145, 4.410 en 4.1053 van het BAL behoren tot stuifklasse S4. Van open opslag dient in beginsel te worden overgegaan naar opslag in gesloten ruimten. Er is sprake van Overgangsrecht resp. Gelijkwaardigheid (artikel 4.7 Ow). Daarna kan erop worden gehandhaafd door de gemeente of de provincie. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het Schone Lucht Akkoord (SLA).

In de regio Nijmegen noem ik als voorbeeld de huidige open opslag van AVI-bodemas van de ARN B.V.. Bodemas met een vochtgehalte van 30% wordt ingedeeld in Stuifklasse S4, ingedeeld op basis van meting met methode EPA microwindtunnel. Daarnaast de Zand- en bouwstoffenopslag van Dura Vermeer. Schroot, ferrometaal met een belangrijke mate van roestvorming wordt met de laatste wijziging van het BAL ingedeeld in stuifklasse S4. Mogelijk consequenties voor HKS en De Leeuw.

Grote hallen voor de op- en overslag van stuifgevoelige stoffen zijn algemeen verkrijgbaar⁴ en worden met name gebruikt voor de opslag van granen. Een hal bestaat uit een aluminiumframe en een kunststoffolie. In de Eemshaven, bij Theo Pouw, staat zo'n hal voor asfaltgranulaat. Swartjes Transport & Afvalcontainers heeft aan de Nijverheidsweg al een vergelijkbare grote hal staan.

⁴ Leverancier: <http://coverallbenelux.nl/product/titan-low-slope/>